SARARIMAN

FLORIN PÎTEA

Aproape se înserase. Afară era un amurg pentru care Cecil B. De Mille şi-ar fi dat mâna dreaptă. Cred că singurul lucru bun cu care ne-am ales de pe urma smogului sunt amurgurile astea minunate. Însă culorile vii de afară nu izbuteau să pătrundă imaculate în hangar prin foliile mari de plastic murdare de funingine, lipite în ramele ferestrelor cu bandă adezivă care pe alocuri se desprinsese şi atârna în fâşii. Jos, printre boxe, începuseră să se aprindă lămpi cu carbid, iar oamenii încercau să dea impresia că se ocupă cu diverse treburi. Erau indiferenţi la spectacolul Tehnicolor cu efecte secundare cancerigene.

Eu unul încă nu m-am plictisit de amurgurile astea, aşa încât stăteam în pragul boxei şi foloseam spectacolul de seară ca fundal pentru vânzoleala din reţea. Era o schimbare plăcută, căci în cea mai mare parte a timpului, dincolo de fluxurile de informaţie ale reţelei, vedeam prin viziera ieftină, de plastic reciclat, grinzile metalice prăfuite ale hangarului. Aveam impresia că învăţasem pe de rost fiecare lanţ ruginit, cablu de fibre optice şi rufă jilavă întinsă la uscat, fiecare nit şi fiecare graffito care încărcau grinzile alea.

Părea o seară ca atâtea altele, cu muzică remixată de Mikel T. Şi mirosuri de mâncare caldă. Pe urmă a apărut factorul poştal.

În hangare lumea nu prea avea motive să vină. Mai precis, avea suficiente motive să plece cu prima ocazie. De-aia fiecare vizită făcută de cineva din afară era o ocazie cu totul specială. Cu atât mai specială dacă, asemenea vizitatorului din acea seară, intrusul privea cu atenţie înainte şi avea aerul că ştie încotro se îndreaptă. Locuitorii hangarului bănuiau cu ce scop se făceau aceste vizite şi,

de cele mai multe ori, bănuiala lor era întemeiată. Numai un lucru nu aveau de unde să ştie, în vreme ce vizitatorul trecea printre nesfârşitele şiruri de boxe cu pereţi din placaj umflat de umezeală, şi anume pentru cine venise acesta. Abia după ce intrusul trecea pe lângă ei şi mergea mai departe se linişteau, înţelegând că nu pe ei îi căuta. Apoi, uneori se auzeau împuşcături, – alteori nu se auzea nimic, şi vizitatorul refăcea în sens invers traseul exact cum venise. Fără grabă.

Numai că nimeni nu trimisese vreodată un asasin deghizat în factor poştal. Ar fi fost la fel de anacronic să-l trimită îmbrăcat în costum negru de ninja. Aşa, farsa ar mai fi avut o urmă de seriozitate. Cât despre posibilitatea ca vizitatorul care venea încet pe alee să fie un poştaş autentic... Din câte ştiam, singurul loc unde se mai puteau vedea factori poştali erau canalele cu filme vechi. Şi chiar şi acolo erau pe cale de dispariţie, fiind şterşi la editare, la fel ca ţigările şi sticlele cu băuturi alcoolice.

Pe măsură ce se apropia, în pragurile boxelor se iveau feţe curioase care priveau lung către el. Întunericul se îndesea, iar printre grinzile metalice se aprindeau proiectoare, scoţând în relief praful şi fumul ce pluteau în trâmbe groase sub acoperişul hangarului.

S-a oprit în dreptul meu şi s-a uitat întâi la Pavlov, violonistul de vizavi, apoi la mine. Pavlov stătea cuminte în prag, în costumul său ponosit din care probabil nu mai ieşise de când traversase Atlanticul, şi aştepta să vadă ce avea să se întâmple.

Mikel T. oprise muzica, dar din spatele nostru se auzea repetiţia de seară a băieţilor de la Shoot *2* Kill, o trupă uzbekă de fuzz-buzz. Se zvonea că înaintea fiecărei repetiţii trăgeau la sorţi cine la ce instrument urma să cânte.

Poştaşul a dus mâna la geantă, iar în clipa aceea mi-am spus: „Precis a venit pentru Mikel T. sau pentru Huan Lin. Nu pe mine mă caută: Nu sunt decât un operator oarecare.” M-a privit în ochi şi a întins mâna către mine.

Am simţit uşurare, dar şi o vagă dezamăgire. Nu mă aşteptasem să aibă în mână un plic.

Mi-a scanat cipul ID din lobul urechii prin viziera Panasonic pe care-o purta, apoi mi-a lăsat plicul de hârtie şi a plecat de unde venise. Era prima dată când primeam aşa ceva, şi nu m-aş fi mirat ca plicul să poarte un blazon sigilat în ceară roşie. Factor poştal... Plic de hârtie... Ce aberaţie! Până şi vânătorii de capete din Noua Guinee corespondau cu ajutorul unor laptopuri conectate prin reţeaua de telefonic celulară.

— Yo! zise Mikel T. Ce-i chestia asta?

— Nu ştiu, omule.

Am deschis plicul. Înăuntru era un bilet de maglev pentru San Diego şi un mesaj pe hârtie de orez care mă anunţa, printre înfloriturі politicoase, despre valoarea de neânlocuit a intuiţiei umane în descoperirea insolitului acolo unde instrumentele software nu pot sesiza decât banalul, că în urma solicitării mele eram angajat permanent ca operator. Fără antet, fără semnătură. Devenisem sarariman, dar nici măcar nu ştiam la care companie eram salariat.

— Plec, omule, m-am pomenit zicând. Plec la San Diego.

— Fără goange?

— Fără goange, Mike. Uite biletul de maglev.

— Când te-ntorci, omule?

Abia atunci am început să-mi dau seama ce însemna de fapt plicul pe care-l primisem.

— Nu mă mai întorc, omule. M-au angajat permanent. Sunt sarariman.

Mă privi neâncrezător.

— Fii serios. Eu produc mixaje pe care le trimit prin discoteci de la Vladivostock şi Manila, Pavlov scârţâie la vioară, Huan Lin găteşte, puştanii ăia din Uzbekistan chinuie instrumentele, şi toţi ne prefacem că aşteptăm şansa de a pleca de aici, din hangar. Ne prefacem al dracului de bine. Nimeni nu pleacă niciodată decât ca să ajungă într-un alt hangar.

Ştiam asta la fel de bine ca el. De când orbitalii doborâseră toate avioanele care nu se aflau sub controlul lor, rămăseseră în toată lumea o mulţime de hangare goale în care primăriile îi adunaseră pe toţi cei prea săraci pentru a avea ceva asemănător cu o locuinţă. Aceia cărora sistemul plug’n’play nu le dăduse niciodată măcar umbra unei şanse erau siliţi să stea în ele, foindu-se încoace şi încolo, pierzându-şi timpul cu transputere pe care primăriile le aduceau la preţul de cinci OCU tona din Pakistan sau Laos, îmbolnăvindu-se uneori, iar în cele din urmă murind sub firmamentul nemilos din tablă ondulată. Singura diferenţă dintre hangare şi închisori era că închisorile nu aveau pereţii interiori din placaj muced.

— Hai că-ţi fac cinste cu o cină la Huan Lin.

Mike zâmbi şi-şi mângâie bărbuţa de ţap.

— Sigur, omule. Dacă faci cinste...

* * *

Mâncarea chinezească nu era numai ubicuă, ci şi de un rafinament vecin cu ştiinţele ezoterice. Restaurantele cantoneze nu trebuiau confundate cu cele manciuriene, iar distincţiile culinare dintre subgrupurile etnice din interiorul grupului etnic chinez, care făceau deliciul iniţiaţilor, dădeau migrene tuturor oamenilor obişnuiţi, inclusiv majorităţii chinezilor. Huan Lin se născuse în San Francisco şi pentru el cuiburile de rândunică erau nişte chestii din crenguţe, lipite cu argilă sub streşini, pe care nu le mai văzuse din copilărie. Ţinea un local cu mâncăruri la minut în boxa de lângă mine, dar se încăpăţâna să servească numai mâncăruri cu specific american. Avea mare succes la imigranţii nou-veniţi, care încă nu se lămuriseră că hamburgherii, cartofii prăjini şi plăcinta cu agrişe nu aveau absolut nimic în comun cu dieta de bază a americanilor.

Lin avea de fapt două boxe, una în care ziua gătea la o butelie cu biogaz şi peste noapte dormea, şi alta alăturată,

în care erau aşezate două mese. La una dintre ele stătea Ghiorghios, un zdrahon care purta mereu un tricou cu inscripţia *Nobody Knows I'm a Lesbian*. Era o glumă aparte, pentru că Ghiorghios se născuse pe insula Lesbos. Ne-am aşezat la masa liberii.

— Ce vă dau, băieţi? zise Lin de după placa din beton care ţinea loc de tejghea.

— Două meniuri complete, zise Mikel T. cu un zâmbet hoţesc. Face cinste sarariman-ul aici de faţă.

Huan Lin şi Ghiorghios zâmbiră şi ei. Chestia cu sarariman-ul era bună de glumă.

— Va să zică pleci, omule, zise Mike. Cred că nu mai durează mult şi o să mă lansez şi eu în stil mare.

Am urmat cu buricele degetelor o ideogramă pe care un client mai vechi o scrijelise cu şuriul în plasticul mesei.

— Era şi cazul să plec. Începusem să mă simt ca la puşcărie în hangarul ăsta.

Mikel dădu din mână, iar lumina lămpilor îi licări pe ghiuluri.

— Am stat ceva timp pe la puşcărie, omule. Nici nu se compară în privinţa ventilaţiei şi-a curăţeniei. Şi ţi se mai dă şi potol gratis de trei ori pe zi, nu ca aici.

Lin ne întinse tăvile cu mâncare peste tarabă. Locul era atât de strâmt, că altfel nici nu prea ar fi avut cum să ne servească.

— Ia mai dă-mi niţel plicul ăla, omule, zise Mikel, luând o gură de Toxi Cola. Mi se pare dubios că nu au pus şi ei un antet, ceva.

Mie nu mi se părea chiar dubios atunci, dar nu i-am spus-o. Companiile aşa-zis legale, în special acelea ale căror venituri proveneau din software, avocatură sau derivative, duseseră criptarea datelor la un rafinament extrem şi ridicaseră tehnicile evaziunii fiscale la nivel de artă. Trecuseră de mult de stadiul în care avuseseră o adresă geografică la care să vină controlul fiscului şi să-i ia la bani mărunţi. Sistemul plug'n'play şi reţelele de telecomunicaţii le dădeau posibilitatea de a nu fi decât un grup fluid de colaboratori veşnic pe drumuri şi o serie de fluxuri informaţionale foarte bine criptate. Ceva greu de identificat, şi cu atât mai greu de taxat.

Ceea ce mai rămăsese din structura administraţiilor federale din teritoriile americane ducea o adevărată luptă de gherilă pe tronsoanele reţelei, descoperind adesea că firma criptată şi camuflată pe care o monitorizaseră îndelung, şi în care reuşiseră în cele din urmă să intre, graţie unor eforturi supraomeneşti, era, de fapt, o altă agenţie guvernamentală.

— Nu mi se pare deloc firmă serioasă, continuă Mike, ciugulind din cartofii prăjiţi. Uite, când lucram la Killafornia Kidz, treaba era cu totul altfel. Firma plătea impozite, asigurări sociale, îngrijire medicală, tot ce vrei. Ne trimiteau la dentist de două ori pe an.

— Credeam că stăteai la colţ de stradă, cu o doză-n mână şi alte zece-cinşpe-n buzunare, geană să n-apară gaborii.

— Da' unde te crezi, omule, în secolul douăzeci? Lucram în farmacie, la halat alb, program nouă cu cinci.

M-am lăsat pe spătarul scaunului.

— Mai rămâne să-mi spui că ai fost şi la colegiu.

— Drogurile deştepte nu pot fi fabricate de oameni proşti, răspunse el cu un aer serios. Normal că mi-au plătit bursă şi am urmat colegiul la seral.

— Până au venit Los Hermanos de la Coca şi v-au ciuruit consiliul de administraţie.

Amestecă gânditor cu paiul pe fundul paharului.

— Mda, cartierul s-a dus de râpă în ziua aia.

— Şi ce-ai făcut, te-ai urcat pe şest într-un marfar şi ai cântat din muzicuţă să-ţi treacă de urât până ai ajuns acasă, în Mississippi?

— Heei, zise el zâmbind, arăt eu ca Sonny Boy Williamson? Nici nu ştiu de la care capăt se suflă în muzicuţă. Ca să nu mai spun că n-am mai văzut un marfar de nu mai ţin minte când. Am luat maglevul şi-am venit încoace. Noroc că am făcut la colegiu cursul ăla opţional unde-am învăţat despre mixaje.

— Şi fraţii?

— Cine n-a lăsat comerţul cu prafuri, a furat-o de la columbieni. Omule, ăştia n-or să se civilizeze niciodată.

* * *

Făcutul bagajelor mi-a luat mai puţin de cinci minute. Nu aveam decât un rând de schimburi şi transputerul, care încăpeau lejer în geanta Nike. Cu geanta pe umăr, am ieşit din boxă. N-avea nici un rost să mai încui uşa.

— Ai grijă ce faci, zise Mikel T.

— O să mă uit prin topuri, să fiu pe fază când te lansezi, i-am zis încercând să am convingere în glas.

— Sigur. Bate palma.

Îndreptându-mă spre ieşire aveam un sentiment de neîncredere, ca şi când toată povestea ar fi fost un fel de farsă. Nu-mi venea să cred că treceam pentru ultima oară printre boxele alea mizerabile, că respiram pentru ultima dată aerul acela saturat de umezeală şi fum, că vedeam pentru ultima oară inscripţia *Frodo Lives with Elvis!* împroşcată cu vopsea roşie pe uşa cabinei duşurilor. Am chemat un taxi de la celularul străvechi legat cu o sârmă de tocul uşii hangarului, şi cu toate că ventilatorul aflat chiar deasupra mea hârâia ca un tuberculos în ultima fază,

operatoarea reuşi să reţină corect adresa. Am aşteptat afară, între două băltoace, lăsând vântul să-mi zburlească părul.

Taxiul era un fel de gândac scund şi turtit, cu caroseria blindată acoperită de un strat gros de ciment. M-am aşezat pe bancheta din spate şi mi-am căutat o poziţie cât de cât comodă printre arcurile rupte. Între mine şi şofer se afla un geam antiglonţ întunecos, dublat pentru mai multă siguranţă de o plasă metalică cu ochiuri dese.

— Du-mă la secţia de poliţie 101 şi aşteaptă-mă acolo.

La poliţie a durat mai puţin decât mă aşteptam, poate şi pentru că de la introducerea cipurilor ID deplasările populaţiei fuseseră reduse radical. Subofiţerul de la evidenţa populaţiei, un negru între două vârste, cu părul tuns scurt şi laminat în plastic, îmi scană cipul din lobul urechii stângi şi introduse în EPROM permisiunea pentru deplasarea către San Diego.

— Vă recomandăm să nu vă abateţi de la traseul declarat, îmi spuse el. Consecinţele ar putea fi neplăcute.

Simplul fapt că nu continuase avertismentul cu: „Efectul ar fi letal”, confirma că încetasem să mai fiu un freelancer şi devenisem sarariman.

De la poliţie am plecat către gară. Străzile erau pustii, pline de gropi şi de moloz împroşcat de explozii. Clădirile locuite aveau ferestrele camuflate, iar printre ele se înălţau construcţii abandonate, cu faţadele ciuruite şi ferestrele sfărâmate. Din cabina şoferului se auzeau când şi când anunţuri de genul: „Ocoliţi intersecţia dintre Strada 21 şi Bulevardul Trei. Are loc o ciocnire între demonstranţi fundamentalişti X-Tension şi trupe paramilitare Feminazi”, sau: „S-a semnalat un automobil capcană pe Strada 14, revendicat până în prezent de treizeci şi una de grupări şi facţiuni. Vă recomandăm schimbarea traseului”.

Am ajuns în cele din urmă în faţa gării, o clădire art deco pe care ultima tentativă de retrodecorare o făcuse şi mai slută decât fusese înainte. Cadranul ceasului din turn

atârna în câteva cabluri, iar îndărătul lui se zăreau în penumbră angrenaje ruginite. Am intrat în gară şi am trecut prin câteva detectoare, urmărit de privirile unor duri în uniforme, pe care n-am reuşit să le identific. Probabil erau dintr-o poliţie înfiinţată foarte recent. Dinspre oraş se auzeau focuri de mitraliere.

În sala de aşteptare se vedeau câţiva puştani care stăteau pe vine într-un colţ poştind o ţigară, două automate de cafea vandalizate şi o mulţime de scaune din plastic, murdare şi scrijelite. Nu-mi venea să le stric cheful puştanilor, aşa că m-am mai învârtit niţel până la venirea maglevului.

Vagonul în care m-am urcat era aproape gol. La un capăt dormeau duşi doi indieni îmbrăcaţi în cămăşi cadrilate, ceva mai încolo stătea un asiatic în costum, lucrând la un notepad cu interfaţă neurală, iar lângă locul meu un mulatru asculta la radio un discurs al ayatollahului din Regiunea Islamică Detroit. M-am aşezat şi, în vreme ce maglevul gonea în tăcere pe şina suspendată, am început să mă gândesc la oferta pe care o primisem.

Erau ani de când căutam de lucru prin reţele. Colindasem dintr-un spaţiu virtual în altul, operând pe transputere filipineze copiate după imitaţii chinezeşti de clone vest-americane ale unor Seiunuri străvechi, scotocind reţelele, adunând informaţii. Căutarea unor locuri de muncă şi, respectiv, sarcinile de lucru aveau, de cele mai multe ori, de-a face cu stocarea informaţiilor utile, aşa încât adesea îmi venise greu să-mi dau seama dacă eram sau nu angajatul cuiva, dacă ceea ce făceam era o probă de angajare sau o loterie, dacă aveam să fiu plătit sau nu. Învăţasem de mult să nu-mi mai pun problema dacă firma era legală. De cele mai multe ori firma era un program stocat într-un server din Mali sau Brunei, aşa încât distincţia era cu adevărat dificilă. Şi în cel mai bun caz fuseseră locuri de muncă temporare, pentru că trăim într-o societate plug’n’play.

Atâta timp cât sistemul plug’n’play s-a aplicat numai

calculatoarelor, tuturor ni se păruse o chestie grozavă. Pe urmă a început să fie folosit şi cu oamenii, iar acum, după ce aflaserăm pe pielea noastră care erau consecinţele, era prea târziu ca să mai facem ceva. IA-uri Orbitech căutau colaboratori pentru o operaţiune, formau o firmă temporară cu numărul necesar de angajaţi, îi puneau la treabă, iar când treaba era gata dizolvau firma şi formau alta, pentru alte scopuri. Totul fără complicaţii inutile cum ar fi angajarea permanentă, asigurările sociale sau medicale, impozitele şi aşa mai departe. Eficient şi profitabil. Desigur, între o colaborare şi alta, operatorii umani trebuiau să-şi plătească chiria, să mănânce cât de cât ceva şi, eventual, să aibă ce îmbrăca, mai ales dacă aveau de gând să mai plece uneori de-acasă. Dar astea erau detalii care nu priveau trusturile orbitale sau inteligenţele artificiale.

Calificarea mea, dacă se putea numi calificare, era operator de date. În reţea aveam tot atâta individualitate ca o cărămidă într un zid. Mai puţină, deoarece nici un zid nu conţine câteva miliarde de cărămizi care să se concureze una pe alta. În ultimele săptămâni răspunsesem câtorva sute de anunţuri din reţele, şi orice încercare de a afla în urma căruia dintre ele căpătasem locul de muncă ar fi fost sortită eşecului. Oferta de angajare nu-mi venise prin reţea, ca să-i pot descoperi sursa. Nu aveam nici cea mai vagă idee pentru cine urma să lucrez.

În privinţa asta Mikel T. avusese dreptate. Oferta nu provenea de la nici o mafie cunoscută. Într-un efort de a câştiga respectabilitate, crima organizată adoptase manierele unor elite de la sfârşitul secolului trecut, inclusiv scrisorile cu antet, schimbul de cărţi de vizită şi costumele sobre purtate prin săli de consiliu. Cartelurile columbiene emiteau acţiuni şi titluri de valoare la bursă. Din spălarea banilor prin diferite organizaţii caritabile se redresau periodic economii din ţările lumii a treia, care altfel s-ar fi năruit de-a binelea. După privatizarea controlului fiscal şi a administraţiei deveniseră acţionari

majoritari şi în structurile foste guvernamentale. Sigur nu urma să lucrez pentru o asemenea organizaţie care nu s-ar fi sfiit să-şi aşeze antetul pe o ofertă. Poate că aveam să aflu mai multe detalii în San Diego.

Într-o linişte perfectă, maglevul încetini, apoi se opri. Afară se întindea deşertul, punctat ici şi colo de cactuşi decapitaţi şi de vehicule arzând.

— Ne cerem scuze. În urma unor ciocniri armate, şina a fost avariată. Vă rugăm să aşteptaţi până la remedierea defecţiunii.

Undeva în dreapta, un grup de blindate sprijinit de un baraj de artilerie ataca poziţii fortificate. De pe înălţimi li se răspundea cu tunuri antitanc şi mortiere. Prin ferestrele maglevului bubuitul înfundat al tunurilor şi şuierul obuzelor se auzeau slab, ca în vis. Nici măcar nu aveam idee cine se lupta cu cine.

Am deschis monitorul de pe spătarul scaunului din faţa mea. Un vehicul miniatural teleoperat transmitea în direct operaţiunea de reparare a şinei. Pe ecran se vedea activitatea frenetică a aşchiilor de şină care se adunau de unde le aruncase explozia obuzului. Văzută de sus, mişcarea de ansamblu amintea filmarea cu încetinitorul a împrăştierii unor fulgi de păpădie, numai că procesul se desfăşura în sens invers. Apoi, când aşchiile se aşezaseră fiecare acolo unde ştiau că le fusese locul, cele două jumătăţi ale şinei se alungiră încet pe pământ, una către cealaltă, ca doi şerpi metalici monstruoşi surprinşi într-un ritual de împerechere, după care fuzionară şi se contractară încet, revenind la înălţimea celorlalte tronsoane de şină.

Cu un fâşâit aproape insesizabil, maglevul porni mai departe. Când am coborât la San Diego, chiar înainte de ivirea zorilor, ayatollahul tot mai perora.

* * *

San Diego era o versiune cubistă, cu suprafeţe din sticlă

reflectorizantă, a iadului. În gară mi-am cumpărat o pereche de ochelari de soare-oglindă, ca să fiu în ton cu arhitectura şi să-mi apăr ochii de strălucirea orbitoare multiplicată la infinit în ferestre. La cât de cald era, cred că localnicii începuseră să se închine la aparatele de aer condiţionat ca la nişte moaşte făcătoare de minuni.

Taxiul în care m-am urcat avea caroseria acoperită cu holograme cinetice, bancuri de peşti exotici evadaţi din Disney Waterworld care conversau veseli, lăsând să le scape din guri şuvoaie de bule multicolore. I-am dat adresa şoferiţei, o mexicană cu părul lung care mă privea din când în când în oglinda retrovizoare. Purta şi o şapcă din aceea cu cozoroc, înclinată ştrengăreşte, cum nu mai văzusem decât în filmele din secolul trecut. La început n-am înţeles cum de o suporta pe cap, pentru că mie îmi venea să mă dezbrac şi de piele din cauza căldurii sufocante, dar în taxi era o răcoare plăcută. Sub oglinda retrovizoare se legănau două statuete mayaşe din plastic transparent, legate între ele cu un şirag de mătănii. Pe locul din dreapta stătea o hologramă în mărime naturală a lui Iisus. Mesia avea pe chip o expresie uşor stânjenită, provenind probabil din faptul că nu-i plăcea să fie văzut zilnic plimbându-se prin San Diego într-un taxi Mercedes cu aer condiţionat la bord.

— Cum se face că San Diego arată atât de bine? am întrebat-o mai mult ca să nu se prelungească tăcerea ce începea să devină apăsătoare.

— Are grijă reţeaua Kansai să protejeze investiţiile japoneze din zonă, îmi răspunse ea foarte concis.

Suburbiile erau ordonate pe linii drepte şi suprafeţe plane impecabile, ca un vis al lui Euclid. Pe alocuri se vedeau parcuri, gemând de mastodonţi vegetali producători de oxigen. Cred că fiecare fir de iarbă fusese rescris şi optimizat la nivel genetic pentru a contribui la purificarea aerului. De două sau trei ori ne-am intersectat cu pensionari care practicau jogging. Pantofii de sport pe care-i purtau costaseră probabil mai mult decât

câştigasem eu anul trecut.

Taxiul ajunse în cele din urmă la destinaţie. Am coborât şi am plătit cu o carte de credit Fujitsu, pe care o primisem odată cu oferta de angajare. În timp ce taxiul demară, Iisus mă privi cu un aer trist şi-mi adresă un semn cu mâna. Ar fi putut fi un rămas bun, sau o binecuvântare.

Am descoperit că destinaţia mea era o clădire scundă şi urâtă, ca un cavou din beton supradimensionat. Singura deosebire dintre ea şi câteva duzini de alte asemenea orori cenuşii care se întindeau de jur împrejur erau graffito-urile viu colorate de pe pereţi. În prag mă întâmpină un tip de înălţime medie, foarte atletic. Musculatura părea să-i fi fost iniţial grefată, dar se vedea că lucra mult la întreţinerea ei.

— Chestiile astea de pe pereţi parcă ar fi nişte imitaţii nereuşite după zidul Berlinului, am remarcat într-o doară, amintindu-mi vag un documentar pe care-l accesasem pe ArtNet.

— Am avut un contract cu Nakamura şi l-am adus pe Thierry Noir pentru decoraţii, mă lămuri tipul. Picturile au fost executate pe nişte folii ultrarezistente din policarbon, şi de fiecare dată când ne mutăm le desprindem de pe pereţi şi le punem iar ca decor în noul sediu.

Pe moment nu mi-am dat seama dacă glumea sau nu. În caz că vorbea serios, presupun că negustorii de artă ar fi trebuit să roiască deja cu bisturie, ocupaţi cu decuparea de eşantioane din opera inedită a lui Noir. N-ar fi fost prima dată.

— Urmează să lucrez ca operator pentru dumneata? l-am întrebat.

Mă măsură din priviri, cu un aer amuzat.

— Nu, nepoate. DatArmageddon nu are operatori umani cu excepţia mea, Alex Dickinson. De restul se ocupă cognoboţii. Hai înăuntru.

L-am urmat în semiîntunericul din sală. Din loc în loc, storurile cu lamele de aluminiu tăiau lumina intensă a soarelui de afară în feliuţe subţiri, neputincioase, care se

târau cu un aer lamentabil pe parchet. Clădirea, ai cărei pereţi interiori fuseseră scoşi până la unul şi depozitaţi în ordine într-un colţ, sub o prelată plumbuită, cenuşie, fusese transformată într-un purgatoriu pentru culturişti. O mulţime de aparate cu înfăţişări bizare erau aşezate în şiruri lungi, pierzându-se în semiobscuritatea răcoroasă, ca o serie de montaje dedicate de un Torquemada suprarealist mortificării nemiloase a fibrelor trupului.

— Poţi să faci şi un duş, dacă vrei, mă îndemnă Alex, începând un şir de exerciţii pentru muşchii spatelui. După aceea te poţi apuca de lucru.

— Mai devreme ai spus că nu voi lucra pentru DatArmageddon, i-am răspuns, uşor derutat.

— Aşa şi e, replică el, continuându-şi exerciţiul.

— Atunci pentru cine lucrez?

— Eu de unde vrei să ştiu? Am primit nişte OCU, mi s-a spus să te ţin aici o săptămână, după care-mi iau transputerele şi aparatele pentru condiţia fizică şi mă mut în alt oraş. Dacă vreau ca firma să-mi fie profitabilă, e bine s-o feresc de taxe cât mai mult cu putinţă, şi mutatul ajută la chestia asta.

* * *

Pentru cineva care se ocupa cu crearea de software, Alex Dickinson lucra remarcabil de puţin cu transputerele. Mai precis, în săptămâna cât am locuit împreună nu le-a atins nici măcar ca să le şteargă de praf. Îşi împărţea timpul între lungi serii de exerciţii pentru muşchi a căror existenţă în anatomia umană nici măcar nu o bănuisem până atunci, gătit, somn şi cititul cărţilor, ceea ce mi se părea demodat. Purta lungi convorbiri în surdină prin jokerul pe care-l avea implantat în mastoidă, fără să-şi întrerupă vreodată din această pricină exerciţiile fizice, iar seara, la uşa lui se oprea câte o limuzină, niciodată aceeaşi, din care îi făceau semn să urce femei pe care chirurgia estetică le cizelase până la perfecţiune.

Rămâneam singur, în strania pădure din metal şi fibră de carbon a aparatelor pentru condiţia fizică, şi căutam informaţii prin reţele cu nesfârşita răbdare a unui culegător de perle. Mă întindeam într-un hamac din sfori de nylon albastru, suspendat între două grinzi, apoi îmi croiam drum printre fluxurile de date cu mişcări lente care ar fi putut fi confundate la prima vedere cu nişte exerciţii taijiquan. Când geometriile riguroase ale reţele erau înlocuite de fosfene neclare, coboram buimăcit din hamac şi-mi făceam un espresso veninos de amar. Alex revenea spre dimineaţă, de obicei înainte să se lumineze de ziuă, şi arunca o privire distrată la ceea ce lucram înainte să facă un duş şi să meargă la culcare. Când îmi văzuse prima dată transputerul izbucnise în râs, apoi mă pusese să-mi comand unul adevărat de la Orbitech, împreună cu un pachet de programe dintre care majoritatea urmau să fie lansate pe piaţă abia în anul următor.

Aşa mi-am început activitatea de *operator,* care s-a dovedit a fi diferită, şi totuşi îngrijorător de similară, cu aceea de operator pe care o desfăşurasem până atunci! Zilnic, uneori chiar de mai multe ori pe zi, primeam mesaje prin poşta analogică. Mi se desemnau obiective, locuri din reţea pe care trebuia să le accesez, informaţii pe care trebuia să le asamblez şi să le trimit mai departe pentru prelucrare. Sau, cel puţin, presupun că le trimiteam în vederea prelucrării. Nu ştiam – de fapt nici acum nu ştiu – cui anume le trimiteam. Pe atunci nu părea să aibă importanţă.

În majoritatea cazurilor erau informaţii din domeniul public. De mii de ori pe zi accesam liste de cumpărături, comenzi de taxiuri, cursuri ale acţiunilor unor opere de artă, prestări de servicii casnice, liste de abonaţi la medii virtuale, camere de discuţii în reţea, arhive de corespondenţe oficiale, un morman de trivialităţi aproape

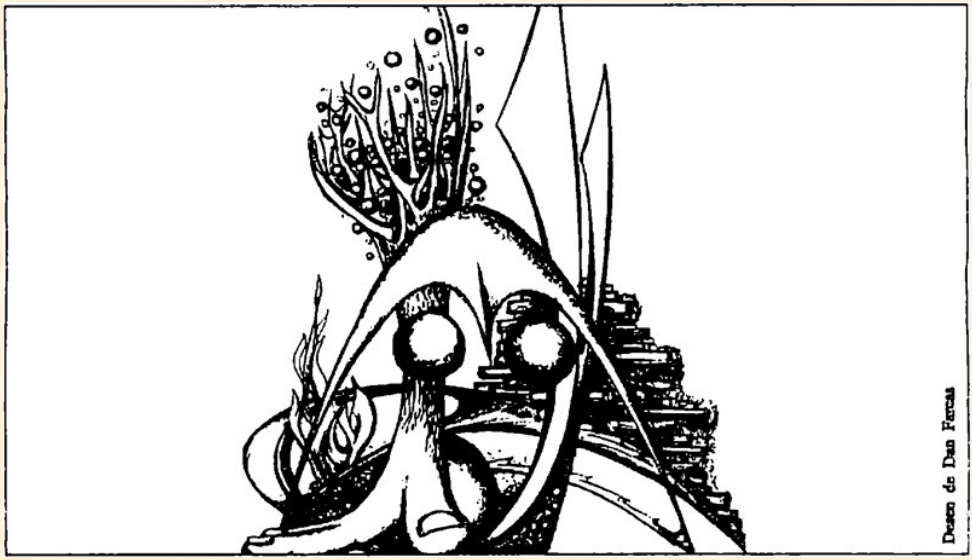

tot atât de insipide şi de repetitive ca nişte telenovellas.

Când săptămâna s-a sfârşit, am primit un plic cu o nouă destinaţie. Alex Dickinson îşi expediase aparatura în acea dimineaţă, iar acum strângea foliile din policarbon cu picturi de pe pereţii exteriori. Zidurile păreau mai mohorâte fără graffiti.

— Cum fac să te găsesc pe viitor? m-am interesat înainte de plecare.

— Asta m-a întrebat şi inspectorul fiscal, nepoate, zise el zâmbind. Şi ce crezi că i-am răspuns?

* * *

Următoarea destinaţie s-a dovedit a fi o hală industrială dezafectată din Kansar City. Interiorul fusese renovat, zugrăvit în latex alb şi împărţit în spaţii pentru birouri cu ajutorul unor pereţi de carton presat, înalţi până la piept,

care urmau un traseu sinuos, reamintind vag curba fractală a lui Hilbert. Numai că până şi renovarea părea să fi avut loc cu destul timp în urmă, iar simulacrul de viaţă insuflat halei din secolul trecut părea să se fi risipit aproape complet. Majoritatea tuburilor fluorescente de deasupra birourilor încetaseră să mai lumineze, iar alte câteva pâlpâiau, ceea ce era şi mai enervant. Funcţionarii cu cămăşi albe şi cravate sobre, care ar fi trebuit să populeze locul, păreau a fi pe cale de dispariţie. Nici măcar nu erau înlocuiţi de hoarde de puştani puşi pe chefuit. Probabil că hala nu părea destul de industrială pentru gusturile puştilor din Kansar City.

În lumina săracă, pâlpâindă, hala depopulată părea să fi fost decimată de o epidemie secretă şi, în acelaşi timp, bântuită nu de umbre ale trecutului, ci, mai curând, de promisiunea unui posibil prezent animat şi prosper care refuzase să devină realitate. La scară mică, hala părea să emane ceva din dezamăgirea tăcută a aeroportului părăsit de la poalele muntelui Kilimanjaro, sau a terenurilor virane din Tsukuba pe lângă care viitorul trecuse fără să le bage în seamă. Puţinii oameni care mai veneau între acele ziduri albe nu aveau curajul să vorbească tare său să râdă. Mergeau tăcuţi printre pereţii de carton presat, cu privirile în pământ, încercând să dea impresia că, de fapt, nu se aflau acolo. Lipsea starea aceea destinsă care e prezentă în locurile unde toţi cei de faţă se simt bine unii în compania celorlalţi.

Din câte mi-am putut da seama, ceilalţi lucrau pentru diverse firme, însă nici un sarariman nu ştia la care dintre ele eram angajat. Aparent, făceau lucruri sobre, studii de piaţă, analize de date şi contabilitate. Nici eu nu păream să fac ceva mai puţin respectabil.

A treia zi după ce ajunsesem în hală începură să se răspândească prin reţele ştiri despre preluarea firmei Biocore de către un concern orbital producător şi distribuitor de nanomecanisme. Printre ziariştii din presa economică părea să domnească consternarea, deoarece

Biocore, deţinătoare a unor patente de importanţă strategică pentru producerea proteinelor artificiale cu aplicaţii în fabricarea biocipurilor, refuzase sistematic timp de şase luni ofertele din ce în ce mai atrăgătoare ale trusturilor care ar fi dorit să o preia. Alte reviste online comentau mai mult sau mai puţin zvonuri privitoare la posibile scandaluri şi manevre de culise. Aveam treabă în dimineaţa aceea, aşa încât n-am dat prea multă atenţie ştirilor. Mai târziu, însă, când fluxurile de date începură să-mi joace dinaintea ochilor, am hotărât să fac o pauză şi am accesat un cotidian. Preluarea companiei Biocore părea să fi fost determinată de o spectaculoasă schimbare de poziţie a directorului consiliului de administraţie. La rândul ei, noua atitudine avea, se pare, legătură cu opinii incorecte din punct de vedere politic exprimate de acest director în diverse grupuri de discuţii antifeministe din reţea, unde se manifesta foarte des sub pseudonimul Bitch Buster.

O gheară teribil de rece mi s-a răsucit încet în măruntaie. Nu auzisem niciodată de directorul de la Biocore, însă în săptămâna pe care o petrecusem la San Diego în sala de antrenamente a lui Alex Dickinson, monitorizasem apariţiile în reţea ale lui Bitch Buster. Făcusem conştiincios copii ale discursurilor sale, pe care le expediasem la adresele indicate prin poşta analogică.

Iar acum constatam că informaţiile aparent banale pe care le culesesem din locuri publice fuseseră instrumentul cheie pentru şantajarea discretă, dar eficace, a unui director prea încăpăţânat.

Întreaga lume asculta de principiul eficienţei, se supunea sistemului plug’n’play. Dar bătrânul Bitch Buster, cu pateticele lui concepţii texane misogine de modă veche, habar nu avea cine se jucase cu el de data asta.

Nici cu mine nu aflasem cine se juca.

* * *

La începutul săptămânii următoare am fost trimis la Shanghai. Din supersonicul Lagrange Airlines, oraşul părea o pastişă abstractă a poantilismului, sau, mai degrabă, o reproducere nu foarte exactă a unui sector din profunzimile setului Mandelbrot. La nivelul străzii, însă, părea un furnicar sufocant de pietoni şi biciclişti, învăluit în abur şi în fumul de la focurile pentru gătit aprinse pe trotuare, animat de pui de găină şi purceluşi care mişunau printre trecători şi dominat de turnuri reci din sticlă reflectorizantă care păreau tot atât de nelalocul lor ca nişte tuburi de neon înfipte într-un mozaic.

Am încărcat în memoria transputerului un lexic chinez pe care o agenţie de voiaj din Shanghai îl punea gratuit la dispoziţia turiştilor şi mi-am petrecut restul săptămânii cu viziera transparentă pe figură. De fiecare dată când mi se adresa cineva, pe vizieră mi se derulau rânduri de pictograme care, undeva la jumătatea drumului, se transformau în ceea ce ghizii turistici chinezi presupuneau a fi engleza standard.

La Shanghai am stat zăvorât într-o cămăruţă aflată la etajul al şaselea al unei clădiri anonime de pe o străduţă atât de îngustă că aş fi putut da mâna cu vecinii de peste drum. Gazda, o văduvă zbârcită şi căruntă, îmi aducea de trei ori pe zi câte un castron cu fiertură deasă în care se încâlceau mai multe soiuri de paste făinoase. Ca să se asigure că aveam tot confortul mă întrebă dacă doream să fumez opiu sau cristale de metedrină – avea o sursă sigură, şi era bine să nu cumpăr de pe stradă, ca să nu am surprize neplăcute. Nu, nu doream. În schimb, doream să ştiu al cui sarariman eram, dar mă îndoiesc că mi-ar fi putut spune, aşa încât n-am întrebat-o.

Seara, cocoţat în balconul îngust din bambus, urmăream forfota multicoloră de pe strada aflată departe, jos. Ghemuit într-un echilibru precar pe balustrada lucioasă, cu viziera în care se reflectau ideograme de neon, aveam ceva din înfăţişarea unui gargui de pe o pagodă. Oamenii aceia grăbiţi îşi vedeau de grijile lor, preocupaţi probabil de

achitarea următoarei rate la bicicletă şi visând în secret la un model cu mai multe viteze, iar eu, neştiut, o siluetă ca atâtea altele ce se iveau spre seară în balcoane, decupate pe lumina sângerie a amurgului, îndeplineam scopuri pe care eram menit a nu le înţelege decât când avea să fie prea târziu. Şi poate nici atunci.

Lucram la copierea unor planuri de construcţii când în reţele îşi făcu, apariţia un scandal politic. Secretara de stat cu afacerile externe ale unei ţări europene demisionase, iar o comisie parlamentară începuse anchetarea sa în regim de urgenţă. Paparazzi năvăliseră asupra ei, iar presa de scandal publica mormane de dovezi compromiţătoare.

Pescuind cu beţişoarele paste făinoase din castron, am parcurs încet articolele şi reportajele, temându-mă de ceea ce aveam să găsesc mai devreme sau mai târziu. Filme digitale, numai bune pentru 69 Net, scoase din aparatele sistemului de securitate al unei cabane de protocol de-a guvernului. Cetăţenii nu aveau o idee prea clară care multinaţională le controla guvernul, însă escapada secretarei de stat părea să-i fi iritat foarte tare.

Aparent, paparazzi ajunseseră la cabană şi la filmele compromiţătoare pornind de la indiciile conţinute într-o listă de cumpărături. Lista fusese compilată pornind de la codul unei cărţi de credit care fusese utilizată de fiecare dată pentru achitarea diverselor mărfuri şi servicii. Orhidee, accesorii sexuale, o limuzină închiriată, rezervarea cabanei pentru un sfârşit de săptămână, prime grase pentru personalul cabanei şi comanda la taxi pentru două adrese, luni dimineaţă. Din toate astea se dezlănţuise un scandal bisexual de toată frumuseţea, care probabil avea să urce ratele de acces ale tabloizilor online la cote astronomice.

Pastele pe care le mestecam încetară să mai aibă gust.

Întregul scandal era o noutate pentru mine, cu o mică excepţie. În urmă cu o săptămână, pe când mă aflam în hala aproape părăsită din Kansas City, mi se trimisese codul acelei cărţi de credit şi mi se ceruse să descopăr

numele proprietarului.

* * *

Următorul plic mă trimise într-un bidonvil algerian, pe străzi prăfuite, printre cocioabe de chirpici văruite. În vreme ce-mi croiam drum printre asini şi copii pe jumătate goi, sub soarele nemilos al amiezii, am încercat să-mi imaginez nu un sarariman, ci zeci, trimişi din loc în loc de o agenţie şi puşi să îndeplinească misiuni mărunte care, puse cap la cap, declanşau un eveniment important, ca de exemplu compromiterea unei secretare de stat.

Nu-mi venea greu deloc.

Frumuseţea metodei consta în imposibilitatea de a dovedi că fiecare dintre informaţiile coroborate pentru declanşarea acelui scandal fusese culeasă de un sarariman al acelei agenţii. Nu deţineam nici un fel de probe care să arate că agenţia, aşa cum mi-o imaginam, exista altundeva decât în închipuirea mea.

Am simţit că mă ia ameţeala. M-am aşezat pe o piatră, la o răspântie, şi am început să-mi fac vânt cu pălăria de pai pe care o cumpărasem în acea dimineaţă de la aeroport. Speram că mă luase ameţeala din cauza soarelui mediteranean.

Un băieţel care trăgea după el cu o sfoară un bidon toroidal din plastic se opri lângă mine şi-mi oferi o cană cu apă. I-am mulţumit şi i-am plătit apa cu câteva bancnote anacronice din hârtie emise de banca naţională algeriană.

Aveam sentimentul că mă aflam implicat în ceva ameninţător şi tenebros, ceva greu de definit, dar care nu-mi plăcea deloc. Deşi îmi dorisem atât de mult să devin sarariman, acum, când îmi văzusem dorinţa îndeplinită, mă simţeam prins nu atât în visul prefabricat al dispărutei clase de mijloc, cât într-un coşmar insidios din care nu mă putea smulge nici un ceas deşteptător. Însoţit de soarele ce-mi decupa o umbră de cerneală dinaintea paşilor, m-am îndreptat către căsuţa de chirpici unde urma să-mi petrec

restul săptămânii.

Bidonvilul nu avea apă curentă, nici canalizare, iar efortul internaţional pentru prevenirea efectului de seră avusese ca rezultat interzicerea arderii combustibililor fosili. Pentru gătit, femeile foloseau foi pliante de carton metalizat care concentrau asupra unei plite energia solară. În schimb, li se pusese la dispoziţie accesul la telecomunicaţii prin satelit. La fel ca ei, începusem să utilizez un laptop cu arc metalic pe care trebuia să-l întorc în fiecare dimineaţă ca să am curent pentru următoarele douăzeci şi patru de ore. Toate laptopurile conversau cu un comsat geostaţionar şi aveau acces în reţea.

După ce îndeplineam instrucţiunile primite cu regularitate prin poşta analogică, luasem obiceiul de a căuta cu febrilitate prin reţelele de ştiri. Seară de seară, însoţit de invocaţia cântată a muezinilor din minarete, aşteptam acel mic amănunt, aparent inofensiv, care să mă anunţe că participasem fără să ştiu la apariţia – sau producerea – unui eveniment major.

În săptămâna aceea a murit Kirilov. Ca marea majoritate a pământenilor, nu auzisem de el în viaţa mea. Fotografia care însoţea necrologurile din reţele prezenta un bătrânel inofensiv, cu podoaba capilară rasă, exceptând o şuviţă lungă, împletită, care-i cobora din creştet. Judecând după înfăţişare, ar fi fost candidatul perfect pentru rolul maestrului de arte marţiale dintr-un film kung-fu cu buget redus. Până la decesul lui, puţini oameni ştiuseră că era echivalentul orbital al lui J.P. Morgan, o eminenţă cenuşie care în domeniile comerciale, financiare şi informaţionale era precum Dumnezeu Tatăl în creaţia Sa: invizibil şi omniprezent.

Numele nu-i mai apăruse în mass-media de cel puţin cincizeci de ani.

Murise în urma unui accident banal. Sistemul de ventilaţie al locuinţei sale orbitale se defectase, iar el se asfixiase în somn. Vasta sa avere, camuflată atât de bine în diverse fundaţii, trusturi şi corporaţii încât de cele mai

multe ori acestea nu ştiau unele de existenţa altora, fusese probabil împărţită deja între persoane influente care profitaseră de confuzia generală.

Între planurile de construcţii pe care le accesasem la Shanghai se aflau şi sistemele de ventilaţie ale unor habitaturi orbitale. Ştiam că un accident precum acela în care murise Kirilov presupunea blocarea simultană a cinci sisteme principale şi două auxiliare, ca şi debranşarea unor instalaţii de supraveghere. Şansele ca toate aceste defecţiuni accidentale să aibă loc simultan erau ceva mai mici decât şansa mea de a câştiga lozul cel mare la loterie fără să cumpăr vreun bilet.

În căsuţa de chirpici unde stăteam era zăpuşeală, însă pe mine m-au trecut deodată transpiraţii reci. Închipuirea mea începu să ţească urzeli de conspiraţii complicate, în care un număr neprecizat de agenţii implicate într-un război secret îi recrutau pe toţi pentru a lupta cu gesturi banale, încărcate de semnificaţii nebănuite, împotriva tuturor. Îmi imaginam fiecare trecător, fiecare chinez pe bicicleta lui, fiecare băieţel african înhămat la bidonul său toroidal, fiecare şofer de taxi şi fiecare dee-jay primind plicuri cu instrucţiuni, extrăgând din reţelele ubicue informaţii care, apoi, erau transformate în arme de temut.

Aş fi vrut să-mi dau demisia, însă nu aveam nici cea mai mică idee cui anume aş fi putut să i-o prezint. Mi se contura treptat bănuiala că nu existau decât foarte puţine moduri de a părăsi organizaţia pentru care lucram, şi nici unul dintre ele nu mi-ar fi fost prielnic. Am început să caut o soluţie, dar înainte de a găsi vreuna mi-a venit un plic care m-a trimis la o altă destinaţie, cu o nouă misiune.

Apoi a mai sosit unul.

Şi încă unul.

Aş putea spune că am vizitat astfel o mulţime de oraşe, dar adevărul e că de văzut am văzut de fiecare dată hangarele, bidonvilurile, platformele industriale în descompunere, nu oraşele. Agenţia – dacă este o agenţie – nu mi-a lăsat niciodată răgazul necesar pentru a vizita

centrele pustii, sigilate sub cupole geodezice, ale Parisului sau Veneţiei. Iar hangarele şi bidonvilurile erau toate la fel.

Am făcut acelaşi lucru, săptămână de săptămână. M-am ferit să mai urmăresc ştirile, temându-mă de ceea ce ar fi putut întâlni acolo, şi în schimb m-am mulţumit să îndeplinesc ceea ce mi se cerea. Am spart coduri şi-am accesat bănci de date, am cules informaţii şi am pus cognoboţii să descopere legăturile dintre ele.

Dar săptămână de săptămână m-am tot întrebat cât va mai dura până când un alt operator anonim, altundeva, are să primească ordinul să adune informaţii care se referă la mine, cât va mai dura până când o altă agenţie mă va lua în obiectiv. Probabil că alţi o*peratori v*or monitoriza, sau deja monitorizează, informaţiile referitoare la fiecare aspect al existenţei mele, căutând micile detalii relevante care să servească scopurilor agenţiei. Nu aş putea să-mi explic pentru care motiv sunt vizate ţintele, sau pe ce criterii sunt alese, fiindcă nu am fost informat despre asta şi nici nu cred că voi afla vreodată.

Nu am decât o idee foarte vagă, cel mai probabil eronată, despre dimensiunile şi puterea acestor organizaţii, dar aş putea să-mi iau nişte măsuri de precauţie. Aş putea schimba periodic codurile. Ar trebui să folosesc pseudonime pentru liniile de credit. Mi-aş putea modifica periodic fizionomia cu ajutorul chirurgiei estetice şi al nanomecanismelor. Toate astea nu înseamnă mare lucru, dar oricum sunt mai mult decât nimic, şi cel puţin creează iluzia protecţiei. Altfel, nu peste mult timp, prin cotloanele fără nume ale gulagului global al sărăciei are să-mi apară numele într-o ştire. Şi sunt convins că, în ceea ce mă priveşte, ştirea nu va fi plăcută. Nici pe departe.